

ŚCIEŻKA A – AKCELERATOR

Obligacje społeczne jako narzędzie zwiększenia efektywności świadczenia usług społecznych w obszarach wsparcia EFS

Odpowiedzi na pytania, które wpłynęły do Instytucji Organizującej Konkurs w dniach od 28 lipca do 5 października 2016 r.

1. Obszary tematyczne konkursu – w regulaminie określono: „obszar ten musi mieścić się w zakresie interwencji EFS. Należy przez to rozumieć, iż obszar oznacza ogólne wskazanie **m.in.** na rynek pracy lub integrację społeczną, lub kształcenie, lub zdrowie”. Zastanawiające jest „m.in.” – czy oznacza to, że obszarów może być więcej niż 4? (warunkuje to m.in. kwestię docelowej ilości wybranych do dofinansowania projektów i tym samym wartość projektu). Czy w takim razie wnioskodawca może samodzielnie określić inny obszar tematyczny? W jaki sposób należy rozumieć obszar interwencji EFS?

Tak, wnioskodawca może samodzielnie określić obszar. Musi on jednak mieścić się w zakresie interwencji EFS wyznaczonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006.

2. Wartość projektu – czy Ministerstwo planuje dofinansować 12 projektów (po 3 z każdego obszaru tematycznego) czy mniejszą ilość? Warunkować to będzie kwestię wartości projektu – czy piszemy projekt na ok. 2,5 mln (dzieląc całą alokację na 12 projektów).

W regulaminie konkursu nie określono maksymalnej wartości projektu z uwagi na to, że zgłoszone pomysły mogą dotyczyć różnych obszarów tematycznych, a tym samym generować różne koszty, natomiast wartość projektu powinna być warunkowana w pierwszej kolejności zakresem działań koniecznych do skutecznej realizacji celów. W dokumentacji wskazano, że w każdym z obszarów tematycznych zostaną wybrane maksymalnie 3 projekty, które przejdą do dalszego etapu oceny, tj. oceny strategicznej. Natomiast szacując alokację na konkurs, założono sfinansowanie ostatecznie około 5 akceleratorów łącznie odpowiadających 5 dużym obszarom: rynek pracy, integracja społeczna, kształcenie, zdrowie, zdolności instytucjonalne i efektywność usług publicznych.

3. Obszar projektu – czy Ministerstwu zależy na przetestowaniu opracowanej przez nas koncepcji (wtedy moglibyśmy skupić się na jednym województwie) czy też Ministerstwu zależy na objęciu wsparciem w projekcie szerokiej grupy uczestników należących do grupy docelowej danego obszaru tematycznego (wtedy w projekcie zasadne będzie przyjęcie jako obszaru projektu kilku województw). Wiąże się to przede wszystkim z partnerstwem - dobrze mieć partnerów z innych województw. Różnice mogą również wystąpić na etapie testowania (w niektórych województwach może nam bez problemu udać się znaleźć inwestora, a w innych mogą być problemy).

Celem konkursu jest przede wszystkim przetestowanie mechanizmu obligacji społecznych w Polsce w oparciu o podmioty – akceleratorzy dysponujące odpowiednim potencjałem do tego, by zająć się w sposób kompleksowy szerokim zagadnieniem (jak np. rynek pracy, integracja społeczna itd.), zbudować odpowiednią koalicję kluczowych interesariuszy i wesprzeć podmioty bezpośrednio wdrażające instrument obligacji. Obszar realizacji projektu Wnioskodawca wybiera sam. Jednak biorąc pod uwagę specyfikę instrumentu obligacji społecznych, działalność akceleratora nie powinna ograniczać się do wybranego regionu. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z regulaminem konkursu pkt. 5.3 „w ramach konkursu zostaną wybrane projekty, które w sposób kompleksowy przedstawią sposób działania akceleratora obligacji społecznych, ze szczególnym naciskiem na budowę szerokiej koalicji/ środowiska na rzecz realizacji obligacji społecznych w Polsce oraz wsparcie potencjalnie zainteresowanych podmiotów.” Temu też służy wymóg wskazania wyłącznie 1 obszaru tematycznego EFS i oparcie o ten czynnik oceny strategicznej.

Ponadto, jak słusznie zauważono, realizacja projektu na ograniczonym obszarze np. w 1 województwie może podważyć wiarygodność testowania.

4. Montaż finansowy – czy akceptowalna jest nasza koncepcja, w której ze środków EFS finansowane będą docelowo świadczone usługi społeczne – inwestor w takim przypadku zamroza określoną kwotę pieniędzy na określony czas, a usługi są natomiast finansowane nie bezpośrednio z jego środków a ze środków z budżetu EFS. W przypadku osiągnięcia zakładanych wskaźników efektów inwestor odzyskuje zamrożone pieniądze oraz wypłacamy mu zysk (również ze środków EFS). W takim przypadku sprawdzimy jakie jest zainteresowanie nowym instrumentem finansowym jakim są obligacje społeczne w wybranym przez nas obszarze merytorycznym oraz na wybranym obszarze projektu, przetestujemy również funkcjonowanie stworzonej przez nas koncepcji (pod kątem założeń proceduralnych tj. wyłanianie inwestorów, schematów płatności).

Montaż finansowy jest przedmiotem oceny wniosku o dofinansowanie i wszystkie przyjęte rozwiązania w tym zakresie powinny zostać uzasadnione przez wnioskodawcę. IOK nie dokonuje oceny zgłoszonych pomysłów na tym etapie.

Jednocześnie należy zauważyć, że przedstawiona koncepcja "zamrożenia środków inwestora" jest nie do końca jasna - co do zasady środki pochodzące od inwestora powinny być bowiem przeznaczone na finansowanie usługi społecznej. Przyjęte podejście wymaga też uzasadnienia w kontekście tego, na ile testowanie przeprowadzane w ramach projektu dostarczy realnych dowodów, skoro np. gmina nie będzie angażować swoich środków, tylko sfinansuje usługę w całości z EFS.

5. Grupa docelowa – kto będzie grupą docelową projektu? Osoby uczestniczące w testowaniu? Zakładając, że w pierwszym etapie projektu należy opracować koncepcję nie jesteśmy w stanie podać np. grupy docelowej w podziale na płeć.

Zagadnienie grupy docelowej zostało szczegółowo opisane w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie, podrozdział 3.1.3.

Wypełniając wniosek o dofinansowanie, należy wziąć pod uwagę, 2 rodzaje grup docelowych, tj.:

1. instytucje/podmioty, które będą korzystały ze wsparcia akceleratora w przygotowaniu i wdrażaniu obligacji społecznych;
2. osoby, które będą korzystały bezpośrednio ze wsparcia udzielanego w ramach obligacji społecznych (np. bezdomni, samotne matki, osoby młode zagrożone wykluczeniem).

Zgodnie z koncepcją projektu rozwijanego w pierwszej wersji wniosku wnioskodawca szczegółowo omawia grupy docelowe korzystające ze wsparcia akceleratora. Natomiast osoby, które będą korzystały ze wsparcia udzielanego w ramach obligacji społecznych w drugim etapie projektu (testowanie) wnioskodawca jedynie wskazuje. Zapisy w odniesieniu do tej drugiej grupy mają charakter wstępny. Zostaną one bowiem szczegółowo zdefiniowane jako efekt wypracowania koncepcji akceleratora po pierwszym etapie realizacji projektu.

W pierwszej wersji wniosku wnioskodawca dodatkowo szczegółowo opisuje instytucje/ podmioty, które będą korzystały ze wsparcia w ramach akceleratora (podmioty zaangażowane w realizację obligacji społecznych). I w tym przypadku macie Państwo ograniczone możliwości podania informacji ze względu na płeć.

W przypadku uczestników korzystających bezpośrednio ze wsparcia w ramach obligacji społecznych - szczegółowa charakterystyka w odniesieniu do potrzeb, barier, oczekiwań i możliwości zostanie zaprezentowana po pierwszym etapie realizacji projektu w ramach opisu koncepcji akceleratora. I wówczas możliwe będzie doprecyzowanie wniosku poprzez m.in. przedstawienie grupy docelowej w podziale na płeć.

6. Koncepcja – na jakim poziomie szczegółowości ma być koncepcja przedstawiana na etapie składania wniosku? Z przedstawionego opisu wynika iż „Należy opisać, jak będzie wyglądała koncepcja, z czego będzie się składała, pamiętając, że ma ona mieć postać gotową do przetestowania. W konsekwencji musi zawierać wszystkie narzędzia konieczne do tego, by zrealizować drugie zadanie, np. zasady działania podmiotów względem grupy docelowej, programy i materiały szkoleniowe, zakres możliwej współpracy określonych podmiotów, itp.” W związku z tym jaki ma być proces tworzenia koncepcji, skoro na etapie składania ma być ona gotowa do przetestowania?

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie koncepcja funkcjonowania akceleratora powinna zostać przedstawiona, zgodnie z załącznikiem nr 3 *Wzór opisu założeń koncepcji akceleratora*. Wnioskodawca przedstawia zatem założenia koncepcji zgodnie z pkt. 1 tego dokumentu. Natomiast w pkt. 2 załącznika, wskazuje **planowane** elementy składowe gotowej koncepcji, która zostanie ostatecznie opracowana w wyniku pierwszego etapu realizacji projektu. Zacytowane zapisy dotyczące tego, że koncepcja ma być dokumentem „gotowym” do przetestowania służą jedynie pokazaniu, że myśląc, na etapie składania wniosku o dofinansowanie, o koncepcji należy pamiętać i już w tym momencie to zaplanować (i przedstawić w załączniku nr 3), że po pierwszym etapie musicie Państwo stworzyć wszystkie elementy koncepcji, tak by było możliwe automatyczne przejście (bez dodatkowych przygotowań) do drugiego etapu. Zaplanowanie formy i elementów składowych koncepcji na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie wyznacza w dużym stopniu zakres całej koncepcji oraz prac we wniosku, stąd wymóg w tym zakresie.

Założenia przedstawione w załączniku nr 3 będą stanowić zatem punkt wyjścia do opracowania koncepcji funkcjonowania akceleratora podczas realizacji pierwszego etapu projektu.

7. W części II regulaminu konkursu, pkt.4 *Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie*, w ppkt. 3, określili Państwo potencjał instytucjonalny Wnioskodawcy, tj.: Wnioskodawca musi posiadać 3 lata doświadczenia łącznie w zakresie:

- *zarządzania lub wdrażania instrumentów finansowych lub innych form pomocy finansowej podlegającej zwrotowi.*

- *we współpracy z podmiotem publicznym, w kompetencji którego leży rozwiązanie problemów mieszczących się w obszarze tematycznym, w ramach którego planowana jest realizacja obligacji społecznych.*

Firma posiada 3 letnie doświadczenie związane z realizacją projektów EFS w zakresie udzielania dotacji bezzwrotnych na rozwój przedsiębiorczości, w tym również w zakresie udzielania dotacji na utworzenie spółdzielni socjalnych. Czy posiadając doświadczenie we wskazanym zakresie spełnia powyższe kryterium? Czy do doświadczenia Wnioskodawcy wliczyć można projekty, które są obecnie realizowane przez Wnioskodawcę, czy tylko te zakończone?

Firma realizowała projekty EFS we współpracy z Urzędami Pracy, tj. Wnioskodawca podpisał umowę o dofinansowanie projektu z Urzędem Pracy i pod jego nadzorem projekt realizował. Czy współpraca w takim charakterze zostanie uznana za spełniającą kryterium? Jaki rodzaj współpracy mają Państwo na myśli?

Jeśli chodzi o doświadczenie w zakresie zarządzania lub wdrażania instrumentów finansowych lub innych form pomocy finansowej podlegającej zwrotowi to wskazane doświadczenie nie może zostać uznane za spełnienie kryterium. Wnioskodawca w tym kryterium powinien wykazać, iż posiada min. 3-letnie doświadczenie w zakresie instrumentów finansowych (pożyczki, poręczenia) lub innych form pomocy zwrotnej. Do doświadczenia mogą zostać zaliczone również projekty obecnie realizowane przez Wnioskodawcę.

Jeśli chodzi o doświadczenie w zakresie współpracy z podmiotem publicznym, w kompetencji którego leży rozwiązanie problemów mieszczących się w obszarze tematycznym, w ramach którego planowana jest realizacja obligacji społecznych, to samo podpisanie umowy o dofinansowanie projektu z Urzędem Pracy, gdzie UP jest instytucją nadzorującą nie może zostać uznane za spełnienie tego kryterium. Mówiąc o współpracy z podmiotem publicznym, chodzi tu głównie o wspólną realizację projektów lub działań, niekoniecznie finansowanych ze środków unijnych. Podjęte wspólnie działania mają jednak jasno wskazywać, że instytucje te mają doświadczenie we współpracy/wspólnej realizacji projektów w temacie, w którym będzie funkcjonował akcelerator.

8. Do stworzenia interdyscyplinarnego zespołu ekspertów, Wnioskodawca musi posiadać potencjał osobowy posiadający min. 3 letnie doświadczenie w zakresie m.in. pozyskiwania funduszy od inwestorów.

Czy w tym przypadku jeżeli wskazana przez Wnioskodawcę osoba posiadać będzie doświadczenie związane z pozyskiwaniem środków z funduszy unijnych (EFS, oraz innych), kryterium będzie spełnione. Jak należy udokumentować doświadczenie we wskazanym zakresie?

Samo doświadczenie związane z ubieganiem się o dofinansowanie ze środków unijnych nie może zostać uznane za spełnienie kryterium. Wnioskodawca powinien wykazać, iż członek zespołu posiada minimum 3-letnie doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy od inwestorów/sponsorów prywatnych na finansowanie konkretnych przedsięwzięć.

9. Dodatkowo premiowane będą projekty, w których co najmniej 1 członek zespołu będzie posiadał doświadczenie w realizacji działań typu "Płatność za rezultaty".

Czy doświadczenie w realizacji projektów EFS uwzględniających stawki jednostkowe w których płatność przez Urząd dokonywana jest po osiągnięciu założonego wskaźnika, będzie traktowana jako spełniająca kryterium. Co oznacza tego typu doświadczenie? Czy wskazane doświadczenie musi być również min. 3 letnie.

W kryterium premiującym nie ma wymogu dotyczącego liczby lat posiadanego doświadczenia w zakresie realizacji działań typu "Płatność za rezultaty".

10. W regulaminie nie ma ograniczeń co do rodzaju podmiotów, które mogą wnioskować o dofinansowanie. Wnioskodawca lub partner mogą złożyć nie więcej niż 1 wniosek o dofinansowanie projektu. Czy podmioty które są odrębnymi firmami, jednak są powiązane osobowo tj. osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą jako 1 podmiot oraz spółka z o.o. jako 2 firma, mogą złożyć 2 odrębne wnioski? Brak wytycznych w tym zakresie w regulaminie projektu.

IOK nie analizuje powiązań osobowych na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Jeśli jeden wniosek jest złożony przez osobę fizyczną a drugi przez spółkę, to w świetle prawa są to 2 różne podmioty. Natomiast podmioty te nie mogą złożyć tego samego wniosku o dofinansowanie w zakresie jego treści. Należy jednak mieć na uwadze, iż w konkursie poszukiwane są podmioty o dużym potencjale na skalę kraju, które będą w stanie zająć się w sposób kompleksowy szerokim zagadnieniem (jak np. rynek pracy, integracja społeczna itd.), zbudować odpowiednią koalicję kluczowych interesariuszy i wesprzeć podmioty bezpośrednio wdrażające instrument obligacji społecznych.